

บทที่ 12

การจัดหาเงินทุนระยะปานกลางและระยะยาว

(INTERMEDIATE-LONG TERM FINANCING)

ผศ. อรทัย รัตนานนท์

ผศ.ดร.ณัฐชาณ์ ผาสุข

การจัดหาเงินทุนระยะปานกลาง (Intermediate-Term Financing)

หมายถึง การจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจมีระยะเวลาการจ่ายชำระคืนมากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี

1. การลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานให้สูงขึ้น
2. การลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น เพื่อขยายการดำเนินงานเป็นถาวร

ลักษณะของเงินทุนระยะปานกลาง

1. อายุของการให้กู้ (loan maturity) หมายถึง ระยะเวลาของการให้กู้ยืมจะมีอายุของการกู้ระหว่าง 3-5 ปี
2. การผ่อนชำระหนี้ (repayment schedule) หมายถึง จำนวนเงินที่จะชำระคืนเงินกู้ ซึ่งจะมีกำหนดการชำระคืนเงินกู้เป็นงวด ๆ
3. อัตราดอกเบี้ย (interest rate) หมายถึง ผลตอบแทนที่ผู้กู้จ่ายให้แก่ผู้ให้กู้คิดเป็นอัตราร้อยละต่อปี
 - 3.1 อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ตลอดอายุของการกู้ยืม
 - 3.2 อัตราดอกเบี้ยแบบไม่คงที่
4. หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ (loan collateral) หมายถึง หลักทรัพย์ที่ใช้ในการค้ำประกันวงเงินกู้

ประเภทของเงินทุนระยะปานกลาง

1. เงินกู้ระยะปานกลางแบบธรรมดา (ordinary term loans)

ข้อดีและข้อเสียของเงินกู้ระยะปานกลางแบบธรรมดา

ข้อดี

1. มีความยืดหยุ่นมาก
2. มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้กู้ได้
3. ธนาคารพาณิชย์มักจะคุ้นเคยกับผู้กู้ดี
4. ผู้กู้สามารถเจรจาต่อรองกับธนาคารพาณิชย์ได้โดยตรง
5. เหมาะสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก

ข้อเสีย

1. มีกำหนดระยะเวลาในการชำระเงินกู้คืนไม่เกิน 3 – 5 ปี
2. ธนาคารพาณิชย์อาจให้วงเงินกู้ได้ไม่เท่ากับความต้องการ
3. มีเงื่อนไขและข้อห้ามให้ผู้กู้ต้องปฏิบัติตามค่อนข้างเคร่งครัด
4. ผู้ให้กู้อาจกำหนดเงื่อนไขเพื่อควบคุมการบริหารงานบางอย่าง

2. เงินกู้ระยะปานกลางแบบหมุนเวียน (revolving credit)

เงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ที่ผู้ให้กู้บังคับใช้แก่ผู้กู้

ข้อบังคับทั่วไป (general provisions)

- กำหนดให้ธุรกิจของผู้กู้เงินต้องดำรงเงินทุนหมุนเวียนไว้ตามจำนวนที่ธนาคารได้กำหนด
- ข้อห้ามไม่ให้ธุรกิจของผู้กู้จ่ายเงินปันผลหรือซื้อหุ้นกลับคืนมามากเกินไป
- ข้อจำกัดจากการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร
- ข้อห้ามไม่ให้ผู้กู้ก่อหนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้น
- ผู้กู้ต้องส่งงบการเงินและรายงานทางการเงิน ที่มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองเป็นรายปี

- ผู้กู้ต้องทำประกันภัยสินทรัพย์ถาวรมอบประโยชน์ให้กับธนาคาร ห้ามจำหน่ายก่อนได้รับอนุญาตจากธนาคาร
- ห้ามมิให้ผู้กู้จ้างง หรือมอบอำนาจในกรรมสิทธิ์ของสินทรัพย์ของตนให้กับผู้อื่น
- ห้ามมิให้ผู้กู้เช่าสินทรัพย์ระยะยาว
- ห้ามมิให้ผู้กู้ขายบัญชีลูกหนี้การค้าให้กับผู้อื่น

ข้อบังคับเฉพาะกรณี (specific provisions)

- ห้ามจ่ายเงินเดือนหรือโบนัสแก่ผู้บริหารเกินอัตราที่กำหนด
- การให้นำเงินกู้มาใช้เฉพาะวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้เท่านั้น
- การให้ผู้บริหารทำประกันชีวิต

3. การกู้ยืมเงินโดยใช้อุปกรณ์และเครื่องจักรเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน (equipment financing)

3.1 การจำนองสังหาริมทรัพย์ (chattel mortgage) หมายถึง การกู้ยืมเงินระยะปานกลาง โดยใช้สิทธิทางกฎหมายในสินทรัพย์มาเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน

3.2 สัญญาการขายแบบมีเงื่อนไข (conditional sales contract) หมายถึง การกู้ยืมเงินระยะปานกลาง โดยใช้สินทรัพย์มาเป็นหลักประกัน โดยกรรมสิทธิ์ของสินทรัพย์ที่นำมาเป็นหลักประกันยังเป็นของผู้ขายสินทรัพย์นั้น

3.3 การกู้เงินแบบมีกำหนดระยะเวลา (term loans) หมายถึง การกู้ยืมเงินระยะปานกลางจากธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทประกันภัย เพื่อจัดหาสินทรัพย์ถาวรมาใช้

$$A = \frac{P}{PVIFA_{(i\%, n \text{ ปี})}} \quad (1)$$

เมื่อ A = จำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยจ่ายที่ผ่อนชำระคืนต่องวด (บาท)

P = จำนวนเงินต้นที่กู้ยืม (บาท)

ตัวอย่าง

- * บริษัท รักบ้านเกิด จำกัด
- * กู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง จำนวน 500,000 บาท
- * ระยะเวลา 5 ปี
- * อัตราดอกเบี้ย 8% ต่อปี
- * จ่ายชำระคืนเงินกู้รวม 3 งวด
- * กำหนดหาจำนวนเงินที่ผ่อนชำระต่องวด

วิธีทำ

$$\text{จากสูตร} \quad A = \frac{P}{PVIFA_{(i\%, n \text{ ปี})}}$$

$$P = 500,000 \text{ บาท}$$

เปิดตารางหาค่า PVIFA ที่ $i = 8\%$ และ $n = 3$ ปี ได้ค่าเท่ากับ 2.577

$$\text{แทนค่า} \quad A = \frac{500,000}{2.577} = 194,024.06 \text{ ต่อปี}$$

ผลการคำนวณ จะเห็นว่า บริษัทจะต้องผ่อนชำระเงินกู้ 500,000 บาท
จำนวน 3 ปี ปีละ 194,024 บาท (ไม่คิดจุดทศนิยม)

การผ่อนชำระเงินกู้แต่ละงวด แสดงได้ดังนี้

	(1)	(2)	(3)=(1-2)	
ปีที่	จำนวนผ่อนชำระต้องงวด	ดอกเบี้ยจ่าย	เงินต้น	ยอดคงเหลือ
	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)
0	-	-	-	500,000
1	194,024	(1)40,000	154,024	345,976
2	194,024	(2)27,679	166,345	179,631
3	194,024	(3)14,371	179,631	-

การคำนวณประกอบของดอกเบี้ยจ่าย

(1) ดอกเบี้ยจ่ายเมื่อสิ้นปีที่ 1 = $500,000 \times 8\% \times 1 = 40,000$ บาท

(2) ดอกเบี้ยจ่ายเมื่อสิ้นปีที่ 2 = $345,976 \times 8\% \times 1 = 27,679$ บาท

(3) ดอกเบี้ยจ่ายเมื่อสิ้นปีที่ 3 = $179,631 \times 8\% \times 1 = 14,371$ บาท

ข้อดีและข้อเสียของการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวร

ข้อดี 1. ธุรกิจมีกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์

2. สามารถขายสินทรัพย์ได้เมื่อหมดอายุการใช้งาน

3. ดอกเบี้ยจ่ายและค่าเสื่อมราคาช่วยประหยัดภาษี

ข้อดีและข้อเสียของการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวร

- ข้อเสีย
1. ทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของธุรกิจสูงขึ้น
 2. สินทรัพย์ที่ซื้อมาเสี่ยงต่อการล้าสมัย
 3. มีเงื่อนไขยุ่งยากที่ต้องปฏิบัติ และต้องเปิดเผยข้อมูลทางธุรกิจให้ผู้ให้กู้ทราบ
 4. มีความเสี่ยงจากการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า
 5. ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสินทรัพย์ตลอดอายุการใช้งาน
 6. มีภาระด้านดอกเบี้ยและการชำระคืนเงินต้นตลอดอายุการใช้งาน

4. การจัดหาเงินทุนโดยการเช่าสินทรัพย์ (lease financing)

หมายถึง การจัดหาเงินทุนระยะปานกลาง โดยการจัดทำสัญญา ระหว่างเจ้าของสินทรัพย์ เรียกว่า ผู้ให้เช่า (lessor) ฝ่ายหนึ่งกับผู้ขอใช้สิทธิ จากการใช้สินทรัพย์ เรียกว่า ผู้เช่า (lessee) โดยการกำหนดเงื่อนไขที่สำคัญ ร่วมกัน ได้แก่

- ข้อตกลงเกี่ยวกับระยะเวลาของสัญญาเช่า
- ข้อตกลงเกี่ยวกับจำนวนงวดและจำนวนเงินค่าเช่าต่องวด
- ข้อตกลงเกี่ยวกับการต่ออายุของสัญญา
- ข้อตกลงเกี่ยวกับความรับผิดชอบค่าซ่อมแซม ค่าบำรุงรักษา ค่า เบี้ยประกันภัย ค่าภาษี หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบ

ลักษณะของการเช่าสินทรัพย์ (Characteristics of Leasing)

1. การเช่าดำเนินงาน (operating lease) หมายถึง การเช่าสินทรัพย์มาเพื่อใช้ดำเนินการตามปกติของธุรกิจ

- เป็นสัญญาเช่าที่มีระยะเวลาสั้นกว่าอายุการใช้งานของสินทรัพย์
- เป็นสัญญาเช่าสามารถบอกเลิกได้ตลอดเวลา
- เป็นสัญญาเช่าที่ผู้ให้เช่าจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการบำรุงรักษาซ่อมแซมค่าเสื่อมราคา และค่าภาษีของสินทรัพย์ที่ให้เช่า
- เป็นสัญญาเช่าสินทรัพย์ประเภทที่ล้าสมัยได้ง่าย
- เป็นการเช่าที่ผู้ให้เช่ามิได้หวังผลตอบแทนในรูปค่าเช่ามากนัก
- เป็นการเช่าที่เมื่อสิ้นสุดสัญญาแล้ว ผู้ให้เช่าสามารถนำสินทรัพย์ดังกล่าวแจ้งให้ผู้อื่นเช่าอีก

2. การเช่าทางการเงิน (financial lease) หมายถึง การเช่าสินทรัพย์ที่มีรายละเอียด ที่สำคัญดังนี้

- เป็นสัญญาเช่าที่จะเพิกถอนสัญญาก่อนกำหนดไม่ได้
- ผู้เช่าตกลงที่จะชำระเงินเป็นงวด ๆ
- ผู้เช่าจึงมีสิทธิในสินทรัพย์นั้น ๆ ตลอดอายุของสัญญาเช่า
- เป็นสัญญาเช่าที่มีอายุสัญญาจะสัมพันธ์กับอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้น ๆ
- จำนวนค่าเช่าที่ต้องชำระทั้งหมดตามสัญญาเช่าเมื่อรวมกันแล้วจะมากกว่าราคาทุนของสินทรัพย์นั้น ๆ
- เป็นสัญญาเช่าที่ผู้เช่าจะต้องจ่ายค่าซ่อมแซม บำรุงรักษาสินทรัพย์ที่ให้เช่า

- เป็นสัญญาที่เช่าที่มีระยะเวลาการเช่ายาวนานกว่าการเช่าดำเนินการ
- เป็นสัญญาเช่าที่มีข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ให้แก่ผู้เช่าเมื่อสิ้นสุดสัญญา

ประเภทของการเช่าสินทรัพย์

1. ประเภทการขายและเช่ากลับ (sale and leaseback) เป็นการเช่าที่กิจการขายสินทรัพย์ถาวรที่ตนเป็นเจ้าของให้แก่สถาบันการเงิน แล้วไปเช่ากลับคืนมาจากผู้ที่ซื้อสินทรัพย์
2. ประเภทเช่าโดยตรง (direct leasing) เป็นการเช่าที่ผู้ให้เช่าจะซื้อสินทรัพย์มาจากผู้ผลิตแล้วให้ผู้เช่าได้เช่าไปใช้

3. ประเภทการเช่าบริการ (service lease) เป็นการเช่าสินทรัพย์ที่มีลักษณะที่สำคัญดังนี้

- สินทรัพย์ที่ให้เช่าเน้นบริการหลังการให้เช่าต้องดูแลบำรุงรักษาซ่อมแซม
- ผู้ให้เช่า นอกจากจะได้รับค่าเช่าแล้วยังได้รับรายได้จากการขายเช่า
- สัญญาการเช่าสามารถแจ้งยกเลิกได้ก่อนครบกำหนดในสัญญาทำให้เกิด

ความยืดหยุ่น

การคำนวณค่าเช่า

$$\text{ค่าเช่าต้องวัด} = \frac{\text{มูลค่าของสินทรัพย์ที่เช่า}}{\text{PVIFA}_{(i\%, n \text{ ปี})}} \quad (2)$$

ตัวอย่าง

- * บริษัท รักบ้านเกิด จำกัด
- * ต้องการเช่าเครื่องจักรซึ่งมีมูลค่า 1,000,000 บาท
- * ระยะเวลา 5 ปี
- * อัตราคิดลด 10% ต่อปี
- * จงคำนวณค่าเช่าต่อปี

$$\text{จากสูตรค่าเช่าต่องวด} = \frac{\text{มูลค่าของสินทรัพย์ที่เช่า}}{\text{PVIFA}_{(i\%, n \text{ ปี})}}$$

$$\text{มูลค่าของสินทรัพย์ที่เช่า} = 1,000,000 \text{ บาท}$$

เปิดตาราง PVIFA ที่ $i = 10\%$ n ที่ 5 ปี ได้ค่าเท่ากับ 3.791 แทนค่า

$$\begin{aligned} \text{ค่าเช่าต่อปี} &= \frac{1,000,000}{3.791} \\ &= 263,782.65 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ข้อดีและข้อเสียของการเช่าสินทรัพย์

ข้อดี

1. เป็นการจัดหาเงินทุนเต็มจำนวน
2. ไม่มีความเสี่ยงในการล้มสมัย
3. ไม่มีเงื่อนไขมากเหมือนการทำสัญญากู้เงินระยะปานกลาง
4. การเช่าจะมีภาระผูกพันน้อยกว่าการกู้ยืม
5. ประโยชน์ทางด้านภาษี

ข้อเสีย

1. ประโยชน์จากการขายมูลค่าซากสินทรัพย์เมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า
2. ต้นทุนในการเช่าโดยปกติจะสูงกว่าต้นทุนจากดอกเบี้ยที่เกิดจากการกู้ยืมเงินมาซื้อสินทรัพย์
3. ไม่สามารถเพิกถอนสัญญาได้
4. ธุรกิจเสียผลประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพของสินทรัพย์

การตัดสินใจระหว่างการเข้าสันทรัพย์กับการกู้ยืมเงินมาซื้อสันทรัพย์

1. คำนวณต้นทุนของแต่ละทางเลือก
2. พิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก

การจัดหาเงินทุนระยะยาว (Long Term Financing)

การจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมเงินที่มีระยะเวลาจ่ายชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ภายในระยะเวลาดั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

1. เพื่อจัดซื้อสันทรัพย์ถาวรที่มีอายุการใช้งานยาวนาน
2. เพื่อเป็นการขยายการลงทุนของกิจการ

ประเภทของเงินทุนระยะยาว

1. การจัดหาเงินทุนระยะยาวจากแหล่งภายในกิจการ

1.1 ค่าเสื่อมราคา (depreciation)

1.2 กำไรสะสม (retained earning)

2. การจัดหาเงินทุนระยะยาวจากแหล่งภายนอกกิจการ

2.1 การกู้ยืมเงินระยะยาวจากสถาบันการเงิน

เงื่อนไขของสัญญา

- จำนวนเงินกู้ที่ตกลงกันระหว่างผู้ให้กู้และผู้กู้ว่ามีวงเงินสูงสุดเท่าใด

- อัตราดอกเบี้ย (coupon rate)
 - (1) อัตราดอกเบี้ยคงที่ (fixed interest rate)
 - (2) อัตราดอกเบี้ยลอยตัว (floating interest rate)
- อายุของการกู้ยืม
- เงื่อนไขการชำระเงินกู้
- หลักประกัน (collateral)
- การจัดลำดับชั้นของเจ้าหนี้ (seniority)
- สกุลเงินที่กู้ (denominated)
- ข้อจำกัดของผู้กู้ (protective covenants)

ข้อดี

1. ทราบจำนวนเงินและระยะเวลาของภาระผูกพันที่แน่นอน
2. ประหยัดภาษี
3. การควบคุม

ข้อเสีย

1. ดอกเบี้ยจ่าย
2. เงื่อนไขและข้อจำกัดในสัญญา

• การกู้ยืมเงินระยะยาวโดยการออกหลักทรัพย์ระยะยาว เป็นการจัดหาเงินทุนระยะยาวจากตลาดทุน

* ตลาดแรก (primary market)

* ตลาดรอง (secondary market)

วิธีการจำหน่ายหลักทรัพย์

- (1) วิธีการขายตรงให้แก่บุคคลในวงจำกัด (private placement)
- (2) การเสนอขายโดยตรงแก่ประชาชนทั่วไป (public placement)

ก. วิธีการประมูล (competitive bidding) หมายถึง การเสนอขายหุ้นกู้ โดยการประกวดราคาให้ธนาคารเพื่อการลงทุน

ข. วิธีเจรจาต่อรอง (negotiated bidding) หมายถึง การเสนอขายหุ้นกู้ โดยการที่ผู้ออกหุ้นเป็นผู้เลือกธนาคารเพื่อการลงทุนแต่ละแห่ง

ประเภทของหลักทรัพย์ระยะยาว

1. รูปแบบของตราสารหนี้

1.1 ตราสารหนี้ภาครัฐ (government debt securities)

- * พันธบัตรรัฐบาล (government bond)
- * พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ (state enterprise bond)

1.2 ตราสารหนี้ภาคเอกชน (corporate debt securities)

1.3 หุ้นกู้ชนิดมีหลักประกัน (secured bond)

- * หุ้นกู้ชนิดค้ำประกันโดยสินทรัพย์ถาวร

- หุ้๑กั๑น๑ดค้ำ๑ประกันโดยสินทรัพย์ประเภทตราสาร (collateral trust certificate)
- หุ้๑กั๑น๑ดค้ำ๑ประกันโดยสินทรัพย์ดำเนินงาน (equipment trust certificate)
- หุ้๑กั๑น๑ดค้ำ๑ประกันโดยบุคคลที่ตาม

1.4 หุ้๑กั๑น๑ดไม่มีหลักประกัน (unsecured bond)

- หุ้๑กั๑น๑ดที่ไม่มีหลักประกัน (debenture)
- หุ้๑กั๑น๑ดย่อยสิทธิ (subordinated bonds)
- หุ้๑กั๑น๑ดมีรายได้ (income bond)

- หุ้นกู้แปลงสภาพ (convertible bonds)
- หุ้นกู้ที่ผู้ออกมีสิทธิเรียกคืนก่อนกำหนด (callable bonds)
- หุ้นกู้ชนิดรับส่วนแบ่งกำไร (participating bonds)
- หุ้นกู้ประเภทใบสำคัญแสดงสิทธิ (warrant)
- หุ้นกู้พร้อมใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญ

ตารางที่ 12.1 รายละเอียดของการออกหุ้นกู้

ชื่อหุ้นกู้	วันที่ออก	วันที่ครบกำหนด	มูลค่าที่ออก	อัตราดอกเบี้ย	การจ่ายดอกเบี้ย
<u>หุ้นกู้ kk#8</u> (kk 069A)	2 ก.ย. 2545	2 ก.ย. 2549	1,500 ล้านบาท	floating	ปีละ 2 ครั้ง
<u>หุ้นกู้ kk#9</u> (kk 079A)	2 ก.ย. 2545	2 ก.ย.2550	1,000 ล้านบาท	4.40	ปีละ 2 ครั้ง
<u>หุ้นกู้ kk#10</u> (kk 073A)	16 มี.ค.2545	16 มี.ค.2550	1,000 ล้านบาท	4.40	ปีละ 2 ครั้ง

คำอธิบายตัวอย่าง

- ผู้ออกหุ้นกู้ : บริษัทเงินทุน เกียรตินาถิน จำกัด (มหาชน)
- ชื่อเฉพาะของหุ้นกู้ : หุ้นกู้บริษัทเงินทุน เกียรตินาถิน จำกัด (มหาชน)
2/2545 ครบกำหนดไถ่ถอนปี พ.ศ.2550
- ชนิดของหุ้นกู้ : หุ้นกู้ระบุชื่อผู้ถือ
- ประเภทของหุ้นกู้ : หุ้นกู้ประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีประกัน และไม่มี
ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้
- มูลค่ารวมของหุ้นกู้ : 1,000 (หนึ่งพัน) ล้านบาท
- อัตราดอกเบี้ย : อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 4.0 (สี่) ต่อปี

การชำระดอกเบี้ย :	ปีละ 2 ครั้ง ทุกวันที่ 16 มีนาคม และ 16 กันยายนของทุกปี
อายุหุ้นกู้ :	4 (สี่) ปี 6 (หก) เดือน นับจากวันออกหุ้นกู้
วันออกหุ้นกู้ :	วันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2545
วันครบกำหนดไถถอน :	วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ.2550
การจัดอันดับครั้งสุดท้าย :	BBB+
ประเภทการจำหน่าย :	จำหน่ายให้แก่ผู้ลงทุนสถาบัน และ สำนักงานประกันภัย

ข้อกำหนดของการออกตราสาร (indenture)

1. ข้อสัญญา (covenants)
2. ชื่อผู้ออกหุ้นกู้ (issue name)
3. มูลค่าที่ตราไว้ (par value)
4. เงื่อนไขการชำระเงิน
 - 4.1 กองทุนเพื่อการไถ่ถอนหุ้น
 - 4.2 สิทธิในการชำระหนี้คืน (call provision)
5. วันครบกำหนดอายุ (maturity date)

6. อัตราดอกเบี้ย (coupon rate)

7. ประเภทของหุ้นกู้

8. การจัดลำดับหนี้ (rating)

9. การตั้งราคาขาย (pricing)

9.1 การตั้งราคาขายในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ (par value)

9.2 การตั้งราคาขายในที่ราคาตามส่วนลด (discount value)

2.2 การออกหลักทรัพย์ระยะยาวในรูปแบบของเจ้าของ

2.2.1 หุ้นสามัญ (common stock)

ลักษณะที่สำคัญของหุ้นสามัญ

- 1) มีการแบ่งจำนวนเงินทุนออกเป็นหุ้น แต่ละหุ้นมีมูลค่าเท่ากัน
- 2) แสดงความเป็นเจ้าของ
- 3) ไม่มีกำหนดไถ่ถอนหากต้องการเงินก็นำไปจำหน่าย
- 4) ในการออกหุ้นใหม่ครั้งแรกไม่สามารถนำจำหน่ายในราคาต่ำกว่ามูลค่า

ส่วนประกอบของหุ้นสามัญ

1. ชื่อผู้ออกหุ้น (issue name)
2. มูลค่าที่ตราไว้ (par value)
3. อัตราเงินปันผล (dividend rate)

มองในแง่นักลงทุน

ข้อดี

1. มีสิทธิในการบริหารกิจการ
2. มีสิทธิออกเสียงเพื่อเลือกตั้งผู้บริหารของกิจการ
3. ผลตอบแทนมักจะสูงกว่าการลงทุนในหุ้นประเภทอื่น
4. มีสภาพคล่องสูงกว่าหุ้นประเภทอื่น
5. การออกหุ้นสามัญจำนวนมากจะทำให้ต้นทุนในการจัดหาเงินโดยการออกหุ้นถูกลง

ข้อเสีย

1. การออกหุ้นเพิ่ม อาจจะทำให้สูญเสียอำนาจในการบริหารได้
2. มีสิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้ได้เป็นอันดับสุดท้าย เมื่อบริษัทล้มละลาย
3. เงินปันผลเป็นรายได้ทำให้ต้องชำระภาษีเงินได้ในอัตราที่เพิ่มขึ้น
4. เมื่อจำนวนหุ้นสามัญมากขึ้น กำไรต่อหุ้น และราคาตลาดต่อหุ้นจะลดลง

มองในแง่ผู้ออกหุ้น

ข้อดี

1. ไม่มีภาระค่าใช้จ่ายประจำ
2. ไม่มีกำหนดระยะเวลาไถ่ถอน
3. แสดงภาพพจน์ที่ดีในสายตาของเจ้าหนี้
4. ในช่วงภาวะเศรษฐกิจดีสามารถออกจำหน่ายได้ง่ายกว่าหุ้นประเภทอื่น

ข้อเสีย

1. ประหยัดภาษีได้
2. ค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายหุ้นสามัญมีจำนวนที่สูงกว่าการจำหน่ายหุ้นประเภทอื่น
3. ในภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำหรือภาพพจน์ของบริษัทไม่ดีจะทำได้ยาก

2.2.2 หุ้นบุริมสิทธิ (preferred stock)

เป็นหุ้นที่มีลักษณะผสมระหว่างหุ้นกู้และหุ้นสามัญ ลักษณะที่คล้ายกับหุ้นกู้คือ มีการจ่ายเงินปันผลให้อัตราคงที่คล้ายอัตราดอกเบี้ยของหุ้นกู้

ลักษณะของหุ้นบุริมสิทธิ

1. มีลักษณะเป็นได้ทั้งหนี้และทุน
2. ไม่มีกำหนดระยะเวลาไถ่ถอน

ส่วนประกอบของหุ้นบุริมสิทธิ

1. ชื่อผู้ออกหุ้น
2. มูลค่าที่ตราไว้
3. อัตราเงินปันผล
4. การแปลงสภาพ

สิทธิของผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ

1. สิทธิในการออกเสียง
2. สิทธิในการเรียกหุ้นคืน
3. สิทธิในการแปลงสภาพ

ประเภทของหุ้นบุริมสิทธิ

1. หุ้นบุริมสิทธิชนิดสะสมเงินปันผล (cumulative preferred stock)
2. หุ้นบุริมสิทธิชนิดไม่สะสมเงินปันผล (non-cumulative preferred stock)
3. หุ้นบุริมสิทธิชนิดร่วมรับเงินปันผล (participating preferred stock)
4. หุ้นบุริมสิทธิชนิดไม่ร่วมรับเงินปันผล (non-participating preferred stock)
5. หุ้นบุริมสิทธิชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ (convertible preferred stock)

ข้อดี

1. ผู้ถือได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล
2. กรณีเลิกบริษัทมีสิทธิในการเรียกร้องให้ชำระหนี้ก่อนหุ้นสามัญ
3. ไม่ต้องมีสินทรัพย์ค้ำประกัน
4. ไม่เสียอำนาจในการบริหารบริษัท
5. ไม่มีกำหนดระยะเวลาไถ่ถอนคืน
6. ไม่กระทบความสามารถในการกู้ยืม
7. การออกหุ้นบุริมสิทธิไม่มีผลกระทบต่อราคาหุ้นสามัญ

ข้อเสีย

1. ได้รับผลตอบแทนจำกัด
2. ผลตอบแทนต่ำกว่าหุ้นกู้
3. ค่าใช้จ่ายในการออกหุ้นสูงกว่าหุ้นกู้
4. เงินปันผลลดหย่อนภาษีไม่ได้
5. ไม่มีสิทธิในการบริหารงานของกิจการ
6. มีความเสี่ยงร่วมกับหุ้นสามัญ แต่ได้รับผลตอบแทนจำกัด
7. ความนิยมในตลาดของหุ้นบุริมสิทธิยังมีไม่มากนัก

สรุป

การจัดหาเงินทุนระยะปานกลาง เป็นการจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมเงิน เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจที่มีระยะเวลาการจ่ายชำระคืนมากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี โดยมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเพื่อการจัดหาสินทรัพย์ถาวร และขยายการดำเนินงานที่เป็นการถาวร แบ่งออกเป็น 4 ประเภทได้แก่

1. เงินกู้ระยะปานกลางแบบธรรมดา
2. เงินกู้ระยะปานกลางแบบหมุนเวียน
3. การจัดหาเงินทุนโดยการใช้อุปกรณ์และเครื่องจักรเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน
4. การจัดหาเงินทุนโดยการเช่าสินทรัพย์

การจัดหาเงินทุนระยะยาว เป็นการจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมเงิน เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจที่มีระยะเวลาการจ่ายชำระคืนมากกว่า 10 ปี แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) แหล่งภายในกิจการ ซึ่งสามารถจัดหาได้จากค่าเสื่อมราคาและกำไรสะสม และ (2) แหล่งภายนอกกิจการ ได้แก่ การกู้ยืมเงินระยะยาวจากสถาบันการเงินต่าง ๆ และการกู้ยืมเงินระยะยาวโดยการออกหลักทรัพย์ระยะยาว ได้แก่

- การออกหุ้นกู้
- หุ้นสามัญ
- หุ้นบุริมสิทธิ

จบบทที่ 12 แล้วจ้า

